

דו"ח איכות

ידיעון התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

גיליון סיכום הפעילות בחודש יולי 2018

דורשים מהמועמדים בבחירות המקומיות לחתום על האמנה למאבק בשחיתות – הבחירות המקומיות מתקרבות ואנחנו משיקים את האמנה למאבק בשחיתות בשלטון המקומי, כחלק מקמפיין נרחב תחת הכותרת #לאמצביעיםשחיתות. אנחנו קוראים לכל המועמדים להתחייב להיאבק בשחיתות, לפעול בשקיפות, לשמור על טוהר המידות, להימנע מניגוד עניינים ובעיקר – לא למעול באמון שהציבור נתן בהם; רמת השחיתות במדינה נמצאת בעלייה מתמדת וכיום מדורגת ישראל במקום ה-32 מבין מדינות העולם (לפי דירוג ארגון השקיפות הבינלאומי) לאחר הידרדרות מתמשכת בשנים האחרונות. בנוסף, חלה ירידה ברמת השמירה על ערכי הדמוקרטיה ומוסדותיה וברמת אכיפת שלטון החוק. באמנה מתחייבים המועמדים: לחרות על דגל סיעתם את המאבק בשחיתות על כל גווניה ולאמץ במצעם עקרונות ליישום. לפעול במלוא העוצמה למיגור השחיתות, מידי יום ביומו עד הבחירות, בעת הבחירות ולאחריהן. לשמור על שלטון החוק ולחזק את המערכות לאכיפתו. לנהוג בשקיפות מלאה לגבי מעשיהם. לשמור על טוהר הבחירות ועל טוהר המידות. להימנע מניגוד עניינים, מקבלת טובות הנאה, ממינויים פוליטיים ומהפרת אמונים כלפי הציבור. עוד מצהירים המועמדים באמנה כי יאבקו בשחיתות באמצעות חינוך, הרתעה, מניעה וביקורת. להשגת יעד זה נדרש מאמץ רב-מערכתי שיבוצע בפעילות הרשות בכלל וגם בוועדות השונות: ועדת המכרזים, ועדת הביקורת, וועדת התכנון והבניה ועוד; במסגרת המאבק אנחנו מקיימים אירועים במקומות שונים בארץ ומזמינים אליהם את המועמדים השונים בבחירות.

עתירה דחופה: להורות לח"כ רחל עזריה להפסיק את השימוש הפסול במשאבי הציבור לקידום מועמדותה לראשות

עיריית ירושלים - הגשנו עתירה דחופה לוועדת הבחירות האזורית. על פי מידע שהגיע לידינו, ח"כ עזריה שלחה הודעת מייל בתפוצה רחבה תחת הכותרת "אז איך החלטתי לרוץ לעיריית ירושלים?", ובהמשך אף פנתה והציעה לנמענים לארח חוגי בית, לפעול במטה הבחירות ולסייע לה בבחירתה לתפקיד – כל זאת מאת "חברת הכנסת רחל עזריה" ומכתובת הדוא"ל הרשמית שלה כחברת כנסת. אין ספק על אופייה של ההודעה שנשלחה מטעם ח"כ עזריה: מדובר בתעמולה בחירות שנשלחה לדואר האלקטרוני של חברי רשימת התפוצה אותה מנהלת עזריה כחברת כנסת. בעתירה כתבנו שעולה כאן תמונה מדאיגה של חברת כנסת העושה שימוש אסור במשאב ציבורי המוענק לה מתוקף תפקידה כח"כית כדי לקיים תעמולת בחירות אסורה, תוך השגת יתרון בלתי הוגן על מועמדים אחרים להם אין גישה לאותם נכסי ציבור.

פנינו ליועץ המשפטי של הכנסת: פרסם הנחיות לח"כים המתמודדים בבחירות לרשויות המקומיות - בעקבות הכרזתם של לפחות 3 ח"כים מכהנים על התמודדותם בבחירות לרשויות המקומיות, ובעקבות עתירה דחופה שכבר הגשנו נגד ח"כ רחל עזריה, פנינו ליועמ"ש הכנסת בבקשה שיפרסם הנחיות מפורטות בנושא לח"כים המתמודדים – כדי למנוע מצב שבו יעשה שימוש שלא כדין במשאבים ציבוריים, וכדי שהמתמודדים שהם ח"כים לא יצברו יתרון לא הוגן על-פני שאר המועמדים.

לאחר דרישתנו בבג"צ: השופטים לא מאפשרים למדינה לדחות עוד את ביטול חוק הגיוס – בספטמבר בשנה שעברה קיבל בית המשפט העליון את עתירתנו והחליט על ביטול חוק הגיוס המפלה, שלא מקדם את השוויון בנטל. עוד הוחלט כי הביטול לא יכנס לתוקפו באופן מידי, אלא לאחר שנה, פרק זמן ארוך ביותר שנועד להוות "תקופת התארגנות" לצבא ולכנסת. עכשיו, כחודשיים לפני מועד ביטול החוק, מבקשת **המדינה לדחות את מועד בטלותו של החוק ב-7 חודשים נוספים**. אנחנו הודענו לבית המשפט שאנחנו מתנגדים בכל תוקף לדחייה כזו ושמדובר בניסיון נוסף, ציני ובוטה, לגרור רגליים ולהימנע מקבלת החלטה בעניין החשוב וחמור מכך – ניסיון 'לגלגל' את האחריות ליצירת הסדר לשילוב תלמידי ישיבות בצה"ל אל הממשלה הבאה, כהמשך לנוהג שהשתרש במקומותינו מזה שנים רבות. **בהמשך בג"צ אכן קיבל את העמדה ולא אישר את הדחייה**. בנוסף, רגע לפני שאושר חוק הגיוס החדש שלחנו מכתב לחברי הכנסת ובו התנגדותנו החריפה לחוק החדש. החוק יוצר אפלייה מובנית בין דם לדם, בחסות החוק, שמובילה לפגיעה אנושה בזכויות יסוד רבות. אין לכך מקום במדינה יהודית ודמוקרטית

התקיים דיון בעתירה שלנו נגד עסקת הדולפינריום - במסגרת העסקה נגדה עתרנו, הסכימו רשות מקרקעי ישראל ועיריית תל אביב לקדם עם חברת "השער לישראל" עסקת "חילופי קרקע" מפוקפקת, במסגרתה השער לישראל "מוותרת" על זכויותיה בדולפינריום שעומד נטוש מזה עשורים, שהוכח מעל לכל ספק ששוויו הכלכלי כמעט ולא קיים ושחזרה החכירה שלו מופר על ידה באופן בוטה ובתמורה מקבלת זכויות חכירה לדורות במגרש סמוך ממזרח, בן 12 דונם, מהנדירים והיקרים בישראל, ועליו זכויות בנייה בהיקף של עשרות אלפי מ"ר לבניית מיזם נדל"ן של מגורים ומלונאות; עם תום הדיון שנערך הבינו השופטים את הפער העצום בין הרווח של הציבור לרווח של היזם כפי שעולה מעסקת הדולפינריום, ועל כן הציע בית המשפט ליזם לשקול מחדש את התמורה ולמסור את תשובתו בתוך 7 ימים, והשופטים העלו שאלות קשות בנוגע לעסקה; היזם אכן מסר את תשובתו לבית המשפט בהמשך – והתנועה הביעה את התנגדותה להצעה החדשה כיוון שהיא משמרת את העיוות של העסקה המקורית.

הגשנו נייר עמדה בנוגע ל"אגודות העות'מאניות" - כבר קרוב לעשור שאנחנו פועלים מול גורמים שונים בעניין הסדרת הפיקוח על האגודות העות'מאניות. מדובר באגודות שהוקמו מכוח החוק העות'מני משנת 1909 ואינן מתנהלות תחת פיקוח רגולטורי כלשהו, למרות שניתן למצוא ביניהן את הגופים החזקים והגדולים במשק (כמו ההסתדרות, קופות חולים ועוד), שחלקן מקבלות תמיכה רחבת היקף מכספי ציבור ושבמצטבר מנהלות עשרות – אם לא מאות – מיליארדי שקלים. בעקבות "קול קורא" שהופץ על ידי משרד המשפטים, פרסמנו נייר עמדה כשבין הצעותינו הצעדים הבאים: הגדרת רגולטור ברשות התאגידיים שיקבל את כלל סמכויות הפיקוח, אכיפה ואסדרה על האגודות הנ"ל, החלת חובת דיווח הדומות לאלו החלות על עמותות, יצירת "מרשם אגודות" נגיש לציבור הרחב שהימצאות בו תהווה תנאי להמשך פעילותה של האגודה, עדכון החוק ופרשנותו במקומות הרלוונטיים ונקיטת צעדים לתמרוץ אגודות להפוך לעמותות.